

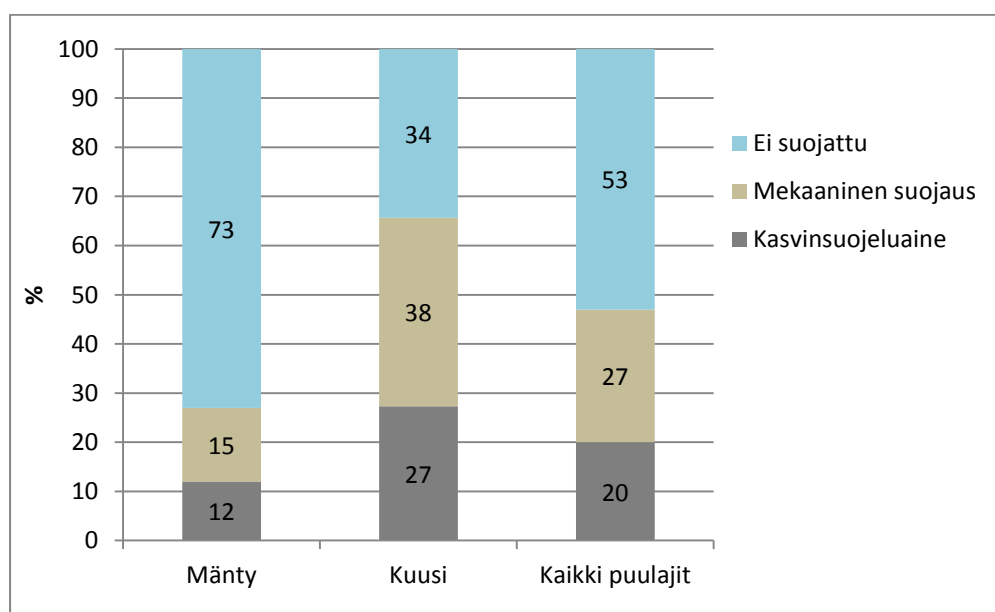
Taimien mekaaninen tukkimiehentäisuojaus lyönyt itsensä läpi Ruotsissa

Skogsstyrelsenin uusimpien tilastojen mukaan taimien mekaaninen suojaus oli Ruotsissa kuusen tukkimiehentäisuojauksen valtamenetelmä vuosina 2015–2017. Kasvinsuojeluaineilla suojattiin kuusen taimista reilu neljännes ja männyn taimista 12 prosenttia.

Suomessa ei ole kerätty vastaavia tilastoja. Etelä- ja Keski-Suomessa taimet suojataan meillä tukkimiehentäitä vastaan käytännössä aina kasvinsuojeluaineilla, eikä mekaanisia suojaustapoja käytetä.

Mekaanisessa suojauksessa taimen tyvelle voidaan esimerkiksi ruiskuttaa taimitarhalla vahamaista ainetta, joka kovettuu taimen pintaan. Vaihtoehtoisesti taimen tyvi suojataan liimakerroksella, jonka päälle puhalletaan siihen tarttuvaa hienoa hiekkaa. Suojakerros estää mekaanisesti tukkimiehentäitä syömästä taimia ensimmäisten istutuksen jälkeisten vuosien aikana. Lisäksi vaihtoehtoina on kokeiltu taimen ympärille asetettavia pahvi- tai muovisuojausjaksia.

Männyn taimista peräti 73 prosenttia ei Ruotsissa käsitelty tarkastelujaksolla mitenkään tukkimiehentäitä vastaan. Suojausta ei käytetä Pohjois-Ruotsissa eikä korkealla sijaitsevilla kohteilla pienemmäksi arvioidun tuhopaineen vuoksi. Kuusella suojaamatta saatetaan jättää myös suuria paljasjuuritaimia. Suuret taimifirmat veloittavat Ruotsissa hinnastojensa mukaan mekaanisesta käsittelystä 0,06–0,10 euroa taimelta, mikä on karkeasti kaksinkertaisesti verrattuna kasvinsuojeluainekäsittelyn hintaan.

Männyn, kuusen ja kaikkien metsänviljelyssä käytettyjen puulajien taimien tukkimiehentäisuojaustapa Ruotsissa vuosina 2015–2017. Lähde: Skogsstyrelsen.

Mekaanisten suojiin kehitys käynnistyi Ruotsissa 10–15 vuotta sitten FSC-sertifiointin yleistymisen myötä. FSC:n kansalliset säännöt vaativat Ruotsissa tukkimiehentäin kemiallisesta torjunnasta luopumista.

Tukkimiehentäi on metsänviljelyalojen pahin hyönteistuholainen, ja se voi vaarantaa istutuksen onnistumisen. Taimien suojakäsittelyjen lisäksi tuhoja vähentää niiden istuttaminen muokattuun maahan.

[Ruotsin taimituotantotilastot kokonaisuudessaan](#)

Lisätietoja: Tutkija Katri Himanen, Luke, puh. 029 532 5276, katri.himanen@luke.fi

Tukkimiehentäitä vastaan käytettäviä mekaanisia suojausmenetelmiä ovat muun muassa Conniflex-suoja, jossa taimen tyvi pinnoitetaan liimalla ja hiekalla (vasen taimi) sekä pahvinen MultiPro-suoja (oikeanpuoleinen taimi). Kuvat: Claes Hellqvist/SLU.